

Wniosek do Planu Urządzania Lasu należy złożyć do 20 maja.

Wniosek może być złożony przez e-mail bez konieczności opatrywania podpisem elektronicznym na adres: rdlp@warszawa.lasy.gov.pl.

Wnioski będą rozpatrywane przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie

Składam wnioski do Planu Urządzenia Lasu na lata 2028-2037 dla Nadleśnictwa Chojnów dotyczące Lasu Komorowskiego oraz Lasu Chlebowskiego – zwanego także Suchym Lasem.

1. Wniosek o zaprzestanie gospodarki surowcowej

Wnoszę aby w Lesie Komorowskim i w Lesie Chlebowskim – zwanym „Suchym Lasem” Nadleśnictwo zaprzestało prowadzenia gospodarki surowcowej. Oczekiwany skutkiem odejścia od gospodarki surowcowej jest zdecydowane ograniczenie liczby drzew wycinanych z lasu i ochrona drzew dojrzałych.

Argumentem za odejściem od gospodarki surowcowej jest mała powierzchnia tych lasów. Las Komorowski ma powierzchnię około 200 hektarów i jest przecięty ruchliwą drogą z Pruszkowa do Nadarzyn. Las Chlebowski również ma powierzchnię około 200 hektarów.

Las Komorowski i Chlebowski są wykorzystywane do rekreacji przez mieszkańców i licznych przyjezdnych. W okolicach tych lasów jest silna presja urbanizacyjna. Rozrost aglomeracji warszawskiej sprawia, iż wykorzystanie rekreacyjne tych lasów stale rośnie.

Lasy te są lasami pierwszego wyboru dla mieszkańców południowo-zachodniej części aglomeracji warszawskiej.

Wycinki przeprowadzone w ostatnich latach były bardzo intensywne i spowodowały negatywne zmiany w krajobrazie. Las jest bardzo przerzedzony, nie ma ciągłości pokrywy leśnej. W tak małych lasach skutki gospodarki surowcowej są bardzo odczuwalne.

2. Wniosek o wcielenie w życie postanowienia o wiodącej funkcji społecznej

W procesie pilotażowym prowadzonym przez Ministerstwo Klimatu, Las Komorowski i Las Chlebowski zostały uznane przez Dyрекcję Regionalną Lasów Państwowych w całości za lasy o wiodącej funkcji społecznej. Lasy te powinny spełniać przede wszystkim funkcje ochronne dla klimatu, powietrza, wód i gleb, a także inne funkcje społeczne, stanowiąc miejsca odpoczynku i rekreacji dla mieszkańców. Wnoszę o realizację postanowienia, iż lasy te mają wiodącą funkcję społeczną i prowadzenie gospodarki właściwej dla lasów o takiej funkcji.

3. Zwiększenie retencji wody w lesie

Wnoszę o priorytetowe traktowanie zatrzymywania wody, ochrony gleby i zachowania mikroklimatu lasu. Należy chronić miejsca wilgotne, ciekły, zagłębienia terenu, naturalne obniżenia oraz warstwę gleby i ściółki. Zachowanie cienia, ciągłości drzewostanu i martwego drewna powinno być traktowane jako element adaptacji do zmian klimatu.

4. Ochrona drzew w terenach podmokłych

Wnoszę o szczególną ochronę obszarów przy ciekach wodnych i terenach podmokłych. Ochrona powinna obejmować całą szerokość tarasów zalewowych. Las Komorowski i Las Chlebowski leżą nad Doliną Utraty. Wycinki prowadzone w terenach podmokłych prowadzą do szybkiego przesuszenia gleby i pogorszenia warunków siedliskowych. Wnoszę, by Nadleśnictwo podjęło działania by zwiększyć funkcję wodochronną lasów. W dobie powszechnej suszy działania zmierzające w celu zwiększenia retencji wody w obszarach leśnych powinny być priorytetem.

5. Ochrona drzew dojrzałych

Wnoszę o ochronę drzew dojrzałych. Drzewa dojrzałe budują krajobraz i decydują o bioróżnorodności. Proszę o traktowanie drzew dojrzałych jako zasobu, a nie surowca. Oczekuję, że drzewa dojrzałe będą usuwane tylko w sytuacjach koniecznych. Las społeczny to nie plantacja, gdzie usuwa się drzewa gdy tylko osiągną wiek rębny.

6. Zwiększenie bioróżnorodności

Wnoszę o prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zwiększający bioróżnorodność. Celem gospodarki leśnej powinno być zwiększenie bioróżnorodności, odbudowa struktury lasu po latach intensywnej gospodarki surowcowej, naprawa zdegradowanych siedlisk i naturalizacja drzewostanów.

Bioróżnorodność obejmuje zróżnicowanie gatunkowe drzew, obecność drzew dojrzałych, martwego drewna oraz zachowanie dobrze rozwiniętego podszytu i runa leśnego.

Bioróżnorodność stanowi podstawowy warunek trwałości i odporności ekosystemów leśnych.

7. Zwiększenie udziału gatunków liściastych

W Lesie Komorowskim i w Lesie Chlebowskim znaczną część drzew stanowią dojrzałe sosny. Wnoszę o odstąpienie od przyspieszonych wycinek drzewostanów sosnowych aby zastąpić je drzewami liściastymi. Zwiększenie udziału gatunków liściastych powinno następować stopniowo i z poszanowaniem ekosystemów i krajobrazu. Dojrzałe sosny stanowią ważny element lokalnego charakteru lasu, pełnią funkcje mikroklimatyczne i krajobrazowe, a ich nagłe usunięcie prowadzi do degradacji krajobrazu, niszczy zasoby wodne i ogranicza tak kluczowe wartości lasu jak oczyszczanie powietrza, czy regulacja mikroklimatu. Dojrzałe sosny są elementem kulturotwórczym dla Miasta Ogrodu Komorów, który powstał w otulinie lasu sosnowego.

8. Racjonalne podejście do przebudowy gatunkowej lasów w związku ze zmianą klimatu

Wnoszę o uwzględnienie, że część obecnych problemów lasów jest skutkiem wcześniejszej gospodarki leśnej. Wiele uproszczonych, jednogatunkowych lub niedostosowanych do siedliska drzewostanów powstało w wyniku wcześniejszych decyzji hodowlanych, często podporządkowanych produkcji drewna. Argument „niezgodności z siedliskiem” nie powinien być używany jako proste uzasadnienie kolejnych wycinek. Odpowiedzią na błędy przeszłości nie może być powtarzanie tej samej logiki: usuwania drzew i zakładania nowych, schematycznych upraw.

Wnoszę o nietraktowanie zmian klimatu jako automatycznego uzasadnienia dla wycinek prowadzonych pod hasłem „przebudowy” lasów.

Zmiany klimatu są realnym zagrożeniem dla lasów, ale nie oznacza to, że podstawową odpowiedzią powinno być usuwanie obecnych drzewostanów i zastępowanie ich nowymi nasadzeniami. Wycinka nie zatrzymuje suszy, nie przywraca wody w glebie i nie obniża temperatury. Działania adaptacyjne powinny być oceniane pod kątem tego, czy rzeczywiście poprawiają odporność ekosystemu, a nie tylko umożliwiają dalsze pozyskanie drewna.

9. Odnowienia naturalne

Wnoszę o stosowanie odnowień naturalnych wielogatunkowych. Obecne odnowienia często opierają się na monokulturach. Takie drzewostany są mniej odporne na suszę, choroby i zmiany klimatu.

Wnoszę o maksymalne wykorzystanie naturalnego odnowienia i ograniczenie sztucznych nasadzeń do sytuacji rzeczywiście koniecznych.

Drzewa, które pojawiają się samodzielnie w danych warunkach, mogą być lepiej dostosowane do lokalnego siedliska i aktualnych warunków klimatycznych niż sadzonki wprowadzane według ogólnego schematu. W warunkach suszy nowe uprawy są szczególnie narażone na niepowodzenie, choroby i konieczność powtarzania nasadzeń. Podsadzenia powinny mieć charakter punktowy i uzupełniający, a nie zastępować procesy naturalne.

Wnoszę o zachowanie szczególnej ostrożności przy planowaniu składu gatunkowego przyszłych drzewostanów.

Nie da się dziś z pewnością przewidzieć, jakie warunki klimatyczne będą panowały w danym miejscu za kilkadziesiąt lat ani które gatunki okażą się najbardziej odporne. Dlatego ryzykowne jest przedstawianie „przebudowy” jako pewnej i oczywistej recepty na przyszłość lasu. Planowanie powinno uwzględniać niepewność, różnorodność gatunkową i możliwość naturalnej selekcji, zamiast zastępować jeden schemat hodowlany kolejnym.

10. Wycinki sanitarne

Wnoszę o wprowadzenie przejrzystych, obiektywnych kryteriów dla wycinek sanitarnych związanych z zamieraniem sosny. Oczekuję, że każda wycinka będzie poprzedzona analizą fitosanitarną i odpowiednio udokumentowana, a dokumentacja udostępniana na Biuletynie Informacji Publicznej nadleśnictwa. Wnoszę o informowanie mieszkańców i samorządu o planowanych działaniach z wyprzedzeniem. Wycinki sanitarne powinny obejmować tylko drzewa faktycznie zamierające lub zagrażające bezpieczeństwu. Wycinki sanitarne nie mogą być stosowane jako prewencyjne, masowe usuwanie drzew.

11. Zwiększenie ilości martwego drewna

Wnoszę o pozostawianie znaczącej ilości martwego drewna oraz odróżnienie kwestii bezpieczeństwa od ogólnego „porządkowania” lasu.

Martwe drewno nie jest odpadem, lecz ważną częścią ekosystemu: zatrzymuje wilgoć, wzbogaca glebę, wspiera naturalne odnowienie i stanowi siedlisko dla wielu gatunków. Przy drogach, szlakach, zabudowaniach i miejscach intensywnie użytkowanych należy uwzględniać bezpieczeństwo ludzi. Nie może to jednak uzasadniać usuwania martwego drewna z całych powierzchni leśnych.

12. Zakaz prowadzenia prac w okresie lęgowym

Wnoszę o wprowadzenie zakazu prowadzenia prac leśnych w okresie lęgowym ptaków, tj. od 1 marca do 15 października. Prowadzenie wycinek w tym okresie prowadzi do niszczenia lęgów i płoszenia ptaków, co narusza przepisy ochrony gatunkowej. Działanie takie jest niezgodne z prawem europejskim co ostatnio orzekł TSUE z 1 sierpnia 2025 roku. Oczekuję, że Nadleśnictwo będzie planować prace tak, aby nie zagrażały populacjom ptaków.

13. Infrastruktura turystyczna

Wnoszę o ograniczenie budowy nowej infrastruktury turystycznej w lasach. Infrastrukturę należy ograniczyć do napraw niezbędnych. Nadmierna liczba tablic i konstrukcji, często umieszczanych w środku lasu, zakłóca krajobraz. Wnoszę o lokalizowanie niezbędnych elementów infrastruktury na obrzeżach lasów. Wnioskuje o stosowanie materiałów naturalnych. Takie podejście pozwoli zachować naturalny charakter lasów.

14. Transparentność działań

Nadleśnictwo powinno publicznie udostępniać mapy planowanych cięć i zabiegów, ich uzasadnienie przyrodnicze i klimatyczne, analizę alternatyw oraz ocenę wpływu na wodę, glebę, mikroklimat i różnorodność biologiczną. Działania prowadzone pod hasłem adaptacji do zmian klimatu muszą być zrozumiałe, kontrolowalne i oparte na zaufaniu społecznym.

Uzasadnienie

Lasy Komorowski i Las Chlebowski znajdują się na terenie Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Warszawskie i Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz są lasami ochronnymi miejskim.

Las Komorowski stanowi krajobrazowe i funkcjonalne uzupełnienie Miasta Ogrodu Komorów.

Las Komorowski i Las Chlebowski są bardzo ważne dla lokalnej społeczności pod względem klimatycznym, wodochronnym, rekreacyjnym, kulturowym i edukacyjnym. Przebiegają przez niego liczne szlaki turystyczne min. wytyczone przez PTTK. Lasy te są cenne pod względem przyrodniczym – leżą w dolinie rzeki Utraty i są naturalnym korytarzem ekologicznym.

W czasach obecnego kryzysu klimatycznego lasy położone w pobliżu każdego dużego miasta, powinny spełniać przede wszystkim funkcje ochronne dla klimatu, powietrza, wód i gleb, a także inne funkcje społeczne, stanowiąc miejsca odpoczynku i rekreacji dla mieszkańców.

W naszych lasach oczekujemy zachowania ciągłości krajobrazu leśnego - nie przerywania ciągłości ekosystemów przez gospodarkę leśną i niszczenia walorów przyrodniczych przez produkcję drewna. W lasach społecznych rosnących dosłownie na progu Warszawy pora zrezygnować z wyrębu drzew dojrzałych w imię pozysku surowca.

Podpis wnioskodawcy

(wniosek wysłany e-mailem nie wymaga podpisu elektronicznego)